

§ 5 Verksamhetsberättelse 2016 Stockholms stadsarkiv

Dnr 1.2-18298/2016

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från Stadsarkivet:

- 1) att godkänna Stadsarkivets förslag till verksamhetsberättelse 2016 och överlämna ärendet till kommunstyrelsen
- 2) att till kommunstyrelsen begära ombudgetering om 0,4 mnkr till 2017 avseende e-arkiv Stockholm
- 3) att omedelbart justera paragrafen

Handlingar i ärendet

Stadsarkivets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2017-01-16

Sammanfattning

Stadsarkivet bidrar i hög grad till uppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktningsmål och mål för verksamhetsområdet. Samtliga nämndmål har uppfyllts och de i verksamhetsplanen beslutade aktiviteterna genomfördes i huvudsak utan avvikelser.

Besökstalen fortsätter att öka och antalet frågor om information ur arkiven ligger på en fortsatt hög nivå. Tillsammans med fastighetskontoret har Stadsarkivet arbetat vidare med att ta fram förslag på genomförandebeslut rörande nya lokaler i Liljeholmskajen.

Stadsarkivets begär en ombudgetering om 0,4 mnkr till 2017 för ej förbrukade medel inom e-arkiv Stockholm. Efter begärd ombudgetering uppgår Stadsarkivets ekonomiska resultat till +/- 0.

Angeläget och relevant

Stadsarkivet gör historien dagsaktuell för Stockholms invånare. Under perioden har Stadsarkivet haft 43 752 besök, vilket är en ökning med 6,5 procent jämfört med 2015. Den populära programverksamheten har lockat nästan 6 000 besökare. En höjdpunkt var Stadsarkivets deltagande i Kulturnatt 2016, med öppnandet av utställningen " På gränsen till Sverige" och performancen "Checkpoint citizen" i samverkan med konstnären Andrea Hvistendahl. 250-årsjubileet av Tryckfrihetsförordningen har uppmärksammats genom två temadagar - *1700-talets tryckfrihetsrevolution* - om när Sverige blev först i världen med att införa tryckfriheten i grundlagen samt *Det fria ordets yttersta gräns* - en dag om offentlighet, sekretess och yttrandefrihetens

gränser i våra dagars Sverige. 113 grupper från skolor och universitet har deltagit i Stadsarkivets pedagogiska verksamhet. Ett nyutvecklat tema är *Vem får bli svensk?*, om migrationspolitikens födelse.

Antalet förfrågningar om uppgifter ur arkiven ligger på en fortsatt hög nivå. Stadsarkivet har mottagit 23 100 frågor och den fastställda handläggningstiden har kunnat hållas i 94 procent av fallen. Normal handläggningstid för ett ärende från att det inkommit till det att kunden har fått sitt svar har varit fyra dagar.

Över 200 nya arkiv har levererats, allt från enstaka handlingar till fullständiga myndighetsarkiv från både stat och kommun. Länsrättens arkiv är en av de största arkivleveranserna på många år, med över 2000 hyllmeter. Stadsarkivet har också fått in arkiv från enskilda verksamheter och personer, bland annat en omfattande leverans från Frälsningsarmén.

Stadsarkivet säkrar offentlighet och insyn genom säker lagring och återsökning av stadens information. Projekt eDok arbetar med att införa gemensamma arbetssätt för dokument- och ärendehantering i staden med tillhörande systemstöd. Införande av systemstödet fortlöper enligt plan. Stadsarkivet ansvarar för den långsiktiga förvaltningen av systemet.

Modernt och tillgängligt

Stadsarkivet ska erbjuda användbara och attraktiva gränssnitt för alla som vill ta del av arkiven. Under året har två större digitala publiceringar skett genom databaserna "Ansökan om Uppehållsbok 1918-1924", med uppgifter och fotografier av immigranter i Sverige samt "Polisens signalementsfotografier" med porträttbilder ur polisarkiven vid förra sekelskiftet. Stadsarkivets webbplats, där dessa databaser finns tillgängliga, har totalt haft 208 000 besök vilket innebär en ökning med drygt 17 procent.

Projektet "Digital lärmiljö" har skapat en lättillgänglig digital miljö för stadsarkivets besökare, som säkerställer att läsesalens resurser stöder besökarnas lärande. Den nya lärmiljön lanseras i januari 2017.

Registreringen av Rotemansarkivet, folkbokföringen av alla Stockholmare 1878-1926, har avslutats under året. Den registrerade databasen kommer att bearbetas för publicering och även ligga till grund för medverkan i ett nytt storskaligt samverkansprojekt, SwedPop – Swedish Population Databases for Research.

Under 2016-2019 ska samtliga oförtecknade arkiv registreras och publiceras i Nationell Arkivdatabas (NAD). Under året har 1 000 arkiv nyregistrerats och är nu tillgängliga i NAD.

Innehållet i e-arkiv Stockholm, dit stadens verksamheter levererar

digitala arkiv, växer ständigt. För att nå målet att öka antalet användare av e-arkivet, har ett projekt kring sökoptimering påbörjats. Ett mer användarvänligt e-arkiv effektiviserar även handläggningen av förfrågningar om information ur arkiven. Antal nedladdningar i e-tjänsten e-arkiv Stockholm har ökat med 13 procent.

Stockholmskällan har lanserat en ny webbplats med ökad tillgänglighet i mobila enheter. Antal källmaterial som synliggör HBTQ, migration, minoriteter och människor med funktionsnedsättningar i Stockholms historia har ökat.

Utåtriktat och användarorienterat

Stadsarkivet ska vara en viktig och välbesökt mötesplats både i det fysiska och virtuella rummet. Stadsarkivet har arbetat med att förverkliga den framtagna sociala medier-strategin, och antalet följare har ökat med 58 procent jämfört med föregående år. Det är ett led i arbetet med att nå de som idag inte känner till Stadsarkivets verksamhet, och öppna upp vägar för dialog och medinflytande.

Stadsarkivet och Stadsmuseet har utrett förutsättningarna för ökad samverkan. Syftet är att ge medborgarna bättre tillgång till stadens historia och kulturarv, oavsett vilken institution som samlar, förvaltar och tillgängliggör det. Projektet "Stockholms historia - en del i framtiden" har identifierat tre platser för utvecklat samarbete i publik verksamhet med pedagogisk integration mellan föremål, arkiv och litteratur: Stadsmuseet Slussen, Stadsarkivet Kungsklippan och Stadsarkivet Liljeholmen. Slutrapport lämnas i januari 2017.

Stadsarkivet har inlett ett samarbete med kulturförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen och Årsta-Enskede-Vantörs stadsdelsförvaltning. Syftet är att under 2017 undersöka möjligheterna att använda Stadsarkivets och kulturförvaltningens kompetenser i stödandet av socialt hållbar utveckling i Östbergahöjden.

Under året har Stadsarkivet fått ny, tydligare skyltning som ökar synligheten i stadsrummet och gör det lättare för alla besökare att hitta hit.

Tillsammans med Riksarkivet satsar Stadsarkivet på nya, billigare, sätt att lagra information för publicering via SUNET (Swedish University Network), nya sök- och visningstjänster, exempelvis för Fordonsregistret 1942-72, samt enklare rutiner för långtidslagring via ARKIS-systemet.

Uppdragsverksamheten, som erbjuder arkivarietjänster till stadens förvaltningar och bolag, har haft en hög efterfrågan och verksamheten har bedrivits med hög kundnöjdhet.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår att kulturnämnden beslutar enligt Stadsarkivets förslag (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Roger Mogert (S) finner att nämnden beslutar enligt Stadsarkivets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordförande Rasmus Jonlund m.fl. (L) enligt följande:

Stadsarkivet har som stadens men även stockholmarnas gemensamma databas en central roll i staden. Stadsarkivet har många viktiga uppdrag utöver att bevara och vårda handlingar i olika former och format. Det är glädjande att se hur digitalisering och tillgängliggörande har fortskridit. Arkivets roll för demokratin och offentlighetsprincipen är avgörande och dess betydelse för utvecklingen av en modern e-förvaltning kan inte överskattas.

Arbetet med att öka den publika verksamheten och göra arkivet än mer känt och angeläget för stockholmarna fortgår och har nått betydande framgångar med kraftigt ökat besöksantal även detta verksamhetsår.

Stadsarkivets utveckling under de senaste åren lovar gott inför framtiden. Vi kommer att arbeta för att utvecklingen tillåts fortsätta mot ett levande arkiv som stockholmare och andra kan inspireras av, lära av och använda för att skapa nytt innehåll till den växande världsstaden.

Särskilt uttalande lämnas av Sophia Granswed m.fl. (M) enligt följande:

Det är glädjande att antalet stockholmare som hittar till stadsarkivets verksamheter ökar. Vi har länge drivit på att Stadsarkivet ska bli mer publikt och tillgänglig för fler stockholmare. Även om verksamheten når allt fler så är det angeläget att fortsätta arbetet med att underlätta för användarna att få tillgång till informationen i arkiven. Genom det skapas förutsättningarna för att offentlighetsprincipen ska upprätthållas.

Stadsarkivet har en viktig roll som kunskapsbas om Stockholms historia för både stockholmare i allmänhet och

forskare. Tillgång till arkivinformation ger dagens och morgondagens stockholmare insyn i de offentliga beslutsprocesserna och möjlighet till både forskning och andra perspektiv kring Stockholms historia. Verksamheten är därför central utifrån vår syn på demokrati.

Ersättaryttrande

Pelle Thörnberg (C) instämmer i särskilt uttalande från vice ordförande Rasmus Jonlund m.fl. (L).